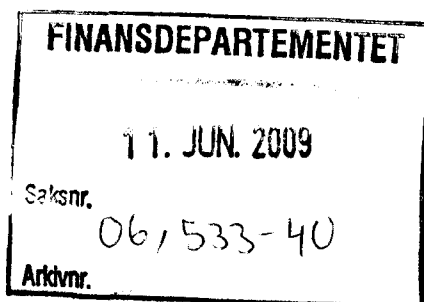

Statistisk sentralbyrå

Statistics Norway

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
Pb. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Kongsvinger, 04.06.2009
Deres ref.: 06/533 SL KSTE/rla, Vår ref.: 09/814
Saksbehandler: Arild Langseth
Seksjon for regnskapsstatistikk

Høring - NOU 2009:4 Tiltak mot skatteunndragelser

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til Finansdepartementets brev av 11. mars 2009 vedrørende høring om tiltak mot skatteunndragelser.

Generelt vil kvaliteten på SSBs økonomiske statistikk være bedre jo større andel av økonomien som er registrert. SSB er derfor positiv til tiltak for å unngå uregistrert eller svart økonomi.

Grenseoverskridende økonomisk virksomhet

I høringen viser utvalget i kapittel 3.5.3 til EØS-regelverket om fri etableringsrett for filialer og grensekryssende virksomhet, og de utfordringene dette reiser for skattemyndighetenes lignings- og kontrollarbeid. Dette er forhold som også er utfordrende for statistikkproduksjonen i SSB. I nasjonalregnskapsstatistikk er det viktig blant annet å fange opp norske enheters transaksjoner og mellomværende med utlandet. Dersom omfanget av privatpersoners og mindre foretaks handel av verdipapir gjennom utenlandske finansinstitusjoner øker, vil dette kunne svekke kvaliteten på utenriksregnskapet.

Videre vil kvaliteten på nasjonalregnskapsstatistikken kunne svekkes dersom en stadig større andel av nordmenns salg av verdipapir ikke blir registrert i VPS (jf. høringen kapittel 7.2.2.1). I den grad det blir gitt opplysninger om mellomværende med utlandet i forbindelse med selvangivelsen, vil vi ha en viss mulighet til å estimere utviklingen gjennom året. Men dersom ligningsmyndighetene mottar mangelfulle opplysninger, er det sannsynlig at underrapporteringen av mellomværende med utlandet kan bli vesentlig.

Økende grenseoverskridende virksomhet gjør det vanskeligere å måle omfang og avkastning av næringsvirksomhet i et land. Det er derfor avgjørende i nasjonalregnskapet og utenriksregnskapet at en har informasjon til å avgrense den nasjonale økonomien fra utenlandsk økonomisk virksomhet på en klar måte. I tilfeller der vedvarende økonomisk aktivitet som foregår i utlandet regnskapsføres i norsk juridisk enhet, vil det kreves tilleggsopplysninger for å kunne fordele aktiviteten riktig mellom Norge og utlandet i statistikken.

Norskregistrert utenlandsk foretak (NUF)

SSB er underlagt EU-forordninger og statistiske standarder for utarbeidelse av nasjonalregnskap. Det er derfor ønskelig at reglene om NUF gir best mulig grunnlag for avgrensning av filialer for statistiske formål.

NUF er ofte en utfordring for statistikken, både fordi det er vanskelig å identifisere type NUF, og fordi vi ofte mangler viktige statistikkilder som regnskap og ligningsoppgaver fra disse enhetene. SSB støtter

derfor tiltak som tilrettelegger for at NUF følger norsk lov og således utarbeider regnskap og sender inn selvangivelser, og forslaget om å innføre revisjonsplikt for NUF.

Også sletting av NUF hvor det utenlandske selskapet er avviklet etter konkursbehandling i Norge vil bidra til bedre oversikt. Det samme gjelder mulighet for utveksling av opplysninger mellom forskjellige lands selskapsregistre. Av hensyn til oversikten over massen av NUF, støtter SSB også forslaget om at det skal stilles krav om reell økonomisk virksomhet i etableringsland utenfor EØS-området for registrering av utenlandsk foretak i Norge.

Interessefellesskap og skatteparadis

I økonomisk statistikk skal transaksjoner prinsipielt registreres til markedspris. Det er et problem at prisingen av internttransaksjoner i interessefellesskap, spesielt multinasjonale konsern, ofte avviker fra det som svarer til markedspriser. Dette kan skape betydelige problemer for måling av sentrale økonomiske størrelser i statistikken, herunder i nasjonalregnskapet. SSB støtter mulige tiltak som kan bidra til å få fram informasjon om reelle markedspriser og peker på behovet for internasjonalt samarbeid på området.

Generelt vil det bedre statistikkgrunnlaget dersom rapportering til ligningsmyndighetene også inneholder opplysninger om siste del i eierkjeder også i utlandet. Spesielt vil dette bidra til bedret statistikk knyttet til EU-forordningene om direkteinvesteringer og strukturstatistikk for flernasjonale foretak, der vi støter på betydelige problemer med å kartlegge ultimate eier, bl.a. når selskap er etablert i skatteparadis. I kjølet av finanskrisen skjerper dessuten IMF statistikkkravene knyttet til kartlegging av reell eier/investor.

Fritak for regnskapsplikt for små virksomheter

Regnskapsinformasjon er en viktig kilde for økonomisk statistikk. Den internasjonale utviklingen går i retning av forenklinger og større valgfrihet i regnskapsplikten. Blant annet EU er i ferd med å vedta endringer som fører til lettelse/fritak for regnskapsplikt for små virksomheter (mikroforetak). SSB legger til grunn at dette både vil svekke regnskapsinformasjon som grunnlag for tiltak mot svart økonomi, samt svekke regnskapsinformasjon som kilde for økonomisk statistikk.

På denne bakgrunn, og med henvisning til statistikkloven, ber SSB om å få delta i utformingen av eventuelle nye eller justerte administrative datasystem som måtte følge av forslag knyttet til nevnte temaer.

Med vennlig hilsen

Olav Ljones
assisterende adm. direktør